

hed 2000 vil vi fortsat stemme ud fra det, når projekterne forelægges i Finansudvalget.

Ministeren for udviklingsbistand (Jan Trøjborg):

Jeg vil indledningsvis sige tak for de mange pæne bemærkninger om processen, altså den åbne diskussion, inddragelse af så mange organisationer og så store dele af befolkningen som overhovedet muligt i processen.

Jeg vil gerne sige tak for de venlige bemærkninger om vores evne til at være i dialog med Folketingets partier ved forskellige arrangementer og naturligvis også til at deltage aktivt, det siger sig selv, i de initiativer, som Folketinget har taget i samråd og høringer etc.

Jeg siger også tak for de overvejende positive bemærkninger, der var om linjen i det nye oplæg til strategi i analysedokumentet.

Ordførerne hæftede sig ved mange ting, og jeg har jo af hensyn til tiden et behov for kun at nævne nogle enkelte. Hr. Jeppe Kofod, fru Margrete Auken og hr. Per Stig Møller var inde på det, hr. Per Stig Møller kaldte dilemmaet, dilemmaet mellem på den ene side at stille krav i forbindelse med internationale handelsforhandlinger, som vi har redegjort for det også i analysedokumentet, om forbedringer på menneskerettighedsområdet, forbud mod børnearbejde, hensyn til miljø osv., som vi ofte gør fra de rige landes side, og som senest er illustreret ved forhandlingerne i Seattle, og på den anden side, at vi ser globaliseringen som en mulighed for de fattige lande, en mulighed for, at man kan få en større andel af den samfundsmæssige verdenskegale, om jeg så må sige, ved at udnytte sine komparative fordele ved at kunne producere på mere konkurrencedygtige vilkår, end vi kan i den rige verden.

Jeg medgiver, at der er et dilemma her, men som i al politik handler det om at finde en balance.

Fru Margrete Auken forsøgte jo i virkeligheden at argumentere for, at denne balance findes, og det er naturligvis ikke nemt, men jeg synes, at der var et godt forsøg på at sige, at det, der er behov for, jo er, at der findes en sammenhæng mellem på den ene side vores ønsker om fuld og åben og fri liberalisering og så styrkelsen af udviklingslandenes evne til at udnytte de nye markeder.

Det er også den filosofi, der ligger til grund for post-Lomé-forhandlingerne, hvad de så end kommer til at hedde, når traktaten indgås, og

det er også det, der ligger til grund for mange landes tankegang, i øget omfang også EU's tankegang reflekteret senest ved erklæringen fra Kairo-topmødet om at styrke udviklingslandenes muligheder for at udnytte det globale handelsregime, udnytte de muligheder, en mere åben og fri verdenshandel giver, ruste dem til at udnytte mulighederne. Men det bør selvfølgelig også ses som en sammenhæng med de rige landes pligt til at investere i ressourcebasen i udviklingslandene, således at de har evnen til at udnytte den frie handels muligheder for eksport.

Det, der kniber for mange udviklingslande, er jo ikke alene at have gavn af de komparative fordele med lav løn, men det er bestemt også at have evnen, have de tilstrækkelige investeringer til, at man kan producere varer i en kvalitet, som vi vil efterspørge. Miljø, fødevarerikkerhed spiller jo en stadig større rolle hos vestlige forbrugere og er på mange måder prohibitivt for mange af udviklingslandenes muligheder for at eksportere i en kvalitet, som forbrugerne vil efterspørge i den vestlige verden, og derfor kræves der store investeringer til en forbedret kvalitet.

Det skulle de udenlandske direkte investeringer gerne rette op på, og det er naturligvis glædeligt at se, at de udenlandske direkte private investeringer i tredjelande er øget i de senere år.

Men det, der er vigtigt at være opmærksom på for os politikere, der har det overordnede ansvar for en verden i bedre balance, er at være bevidst om, at disse udenlandske direkte erhvervsinvesteringer går uden om de allerfattigste lande. Der har vi et helt særligt ansvar, og det er netop her, at partnerskabstankegangen i højere grad kommer ind.

Jeg synes, at hr. Per Stig Møller og også andre, der har været inde på det, ser rigtigt i, at i partnerskabstankegangen ligger der det interessante, at i jo højere grad vi kan gennemføre partnerskabstankegangen som basisgrundlag for vores politiksam arbejde med et udviklingsland, jo mere understreger vi også udviklingslandets rettighed, langsigtet forhåbentlig, til udviklingsbistand, men understreger også pligterne. Der var flere, der har været inde på pligterne til demokratisk positiv udvikling, til respekt for demokratiske grundlæggende rettigheder og menneskerettigheder, respekt for kvindernes udviklingsmuligheder, miljø osv., osv.